

PRZEBYCIE (12) *sb n*

Pierwsze e jasne, końcowe z tekstów nieoznaczających é oraz -é.

sg *N* przebyci(e) (3). ◇ *G* przebyciã (3). ◇ *D* przebyciu (4). ◇ *A* przebyci(e) (1). ◇ *L* przebyciu (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde w objaśnieniu s.v. przebytt.

I. Rzeczownik od „przebyć” (11) :

1. *Przekroczenie, przedostanie się, przejście; traiectus, transcursus Mącz; commeatus, transitus Cn* (10) : Przyciągnąłwży [król *Bela*] położył się v teyże rzeki *Cilfi*/ á tam ośadził mořth strażą tyliacz zbroynych mnima iącz [!] aby się Tatarzy nie mieli wodą pućcić/ gdyż była barzo głęboka, błotna, á tak trudna ku przebyciu [*impermeabilis*] *MiechGlab* 15, 61; *Sláhta* wołała ná krolá aby się do domu obroćil widząc co się dzyeie/ á *Wálá*fy drogi zarębowáli/ iż trudne przebyćie było *BielKron* 398v; *Superabilis*, *Latwy* ku przebyciu/ przećciu też zwićżeniu. *Mącz* 434b, 75a, 163b, 217b; [Tam w tej wsi *Pokrzywniczi* panów *Stokowskich* jest rzeka na przebyciu barzo zła, bo z lada dźdża wzbiera barzo *LustrDróg* 76].

przebycie czego (2): *Bálzá* bacząc swoich ludzi wićcey niż náłzych/ potkał się z náłzymi ále porážon/ gdzye wiele *Turkow* poimánych było/ drudzy ná gory vćieki/ wźák dla mieyćcá ćiałnego y trudnego przebyćia gor/ wroćili się do domu. *BielKron* 389, 269.

przebycie przez co (1): iął się *Krol* około tego rádzić aby tym czáfem niż się lud zbierze wźytek/ aby przebyćia *Celá*řzowi *Tureckiemu* przez *Draw* rzekę niedopuřczono. *BielKron* 306.

W charakterystycznych połączeniach: ku przebyciu łacny (łatwy) (3), trudny; trudne przebycie (2); przebycie błot, gor, jezior, morza; przebycie przez rzekę; przebycia nie dopućcić.

2. *Zajmowanie się jakiś czas czymś; commoratio, habitatio, mansio Cn [w czym] (1)* : po długim w łufzbie *Bożey* przebyćiu/ ízedł [św. *Dunstanus*] do onego k oćciołá [!] *Pány* *Máryey*/ wktorym światłość przyiął w *Glá*řzkoniey *SkarŻyw* 508.

II. *Miejsce służące do przejćcia [czego] (1)* : Po tym modleniu/ rořkazał *Pan Bog* *Moiżelzowi* aby vderzył rozgą w morze/ á gdy ták vczynił/ rozłtapiło się im [*Izraelitom*]/ ták iż łucha ziemiá była przed nimi. Widząc *Moiżelz* dobre przebycie morzá/ sźykował lud *Izraelćki* ná dwanaćcie vřřow/ [...] kazał zá łobą íć ieden po drugim sźykowawłzy się. *BielKron* 31.

Synonimy: I.1., II. przechod, przećcie.

Cf PRZEBYĆ, 1. PRZEBYT